

Statens vegvesen

Lars Christensen, Statens vegvesen

Hvordan lykkes bedre med å nå sykkelmålene?

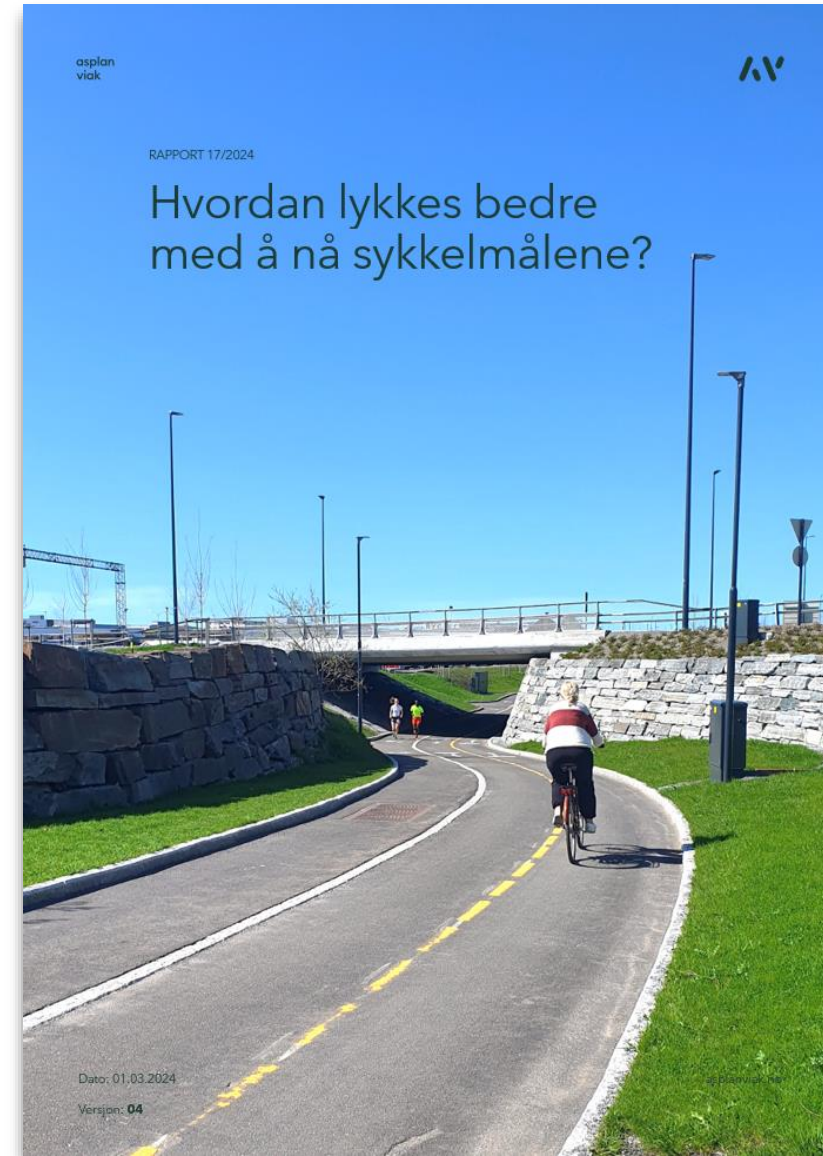
Bakgrunn

- Innsiktsarbeidet
  - Intervju med fagfolk på sykkelområdet
- Vegdirektørens møte med de store byene
- Vegdirektørens møte med SLF

Rapport (AsplanViak)

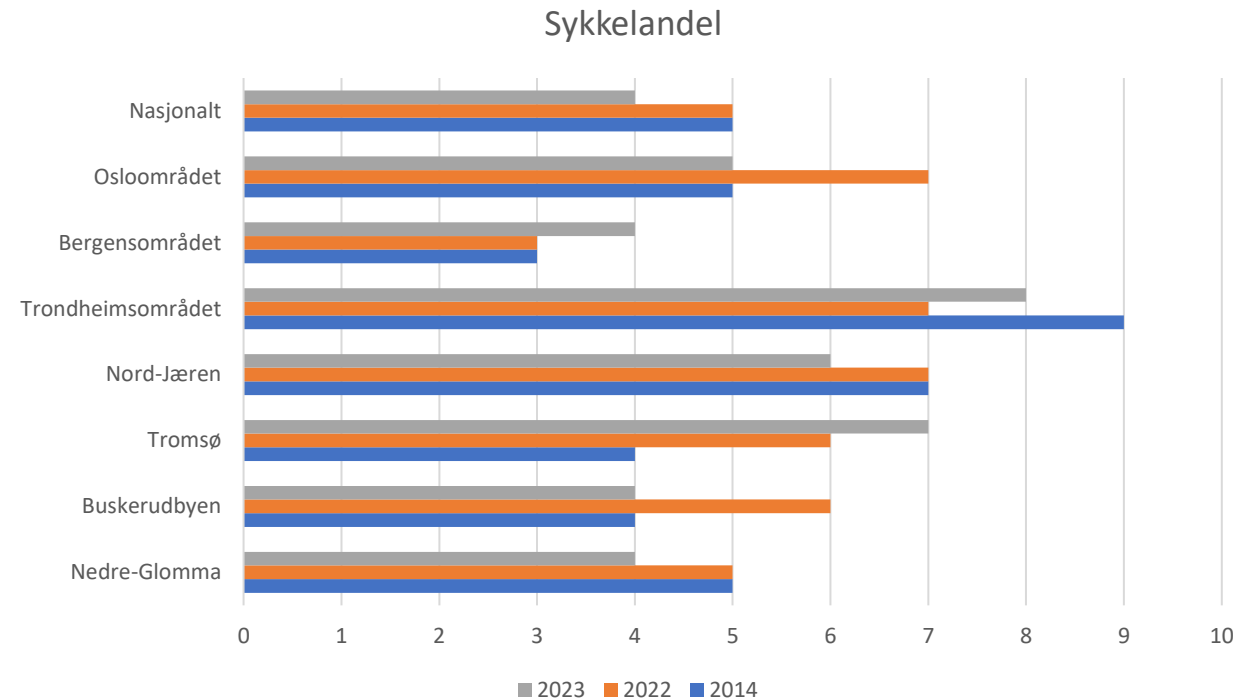
- Bakgrunn
  - Reisevaner i Norge og Norden
  - Syklendes preferanser og ønsker
  - Normaler og regelverk
  - Sykkelstrategier
  - Sykkelsatsing i Norge
  - Drift av sykkelinfrastruktur
  - Ekspertintervjuer
  - Hvorfor har ikke Norge oppfylt sykkelmålene?
  - Hva må gjøres for å nå sykkelmålene?
- Link til rapport:
<https://vegvesen.brage.unit.no/vegvesen-xmlui/handle/11250/3122465>

Sykkelmålene i Nasjonal transportplan

- 8 % sykkelandel på landsbasis
- 20 % sykkelandel i de største byene
- 80 % av barn og unge skal gå eller sykle til skolen

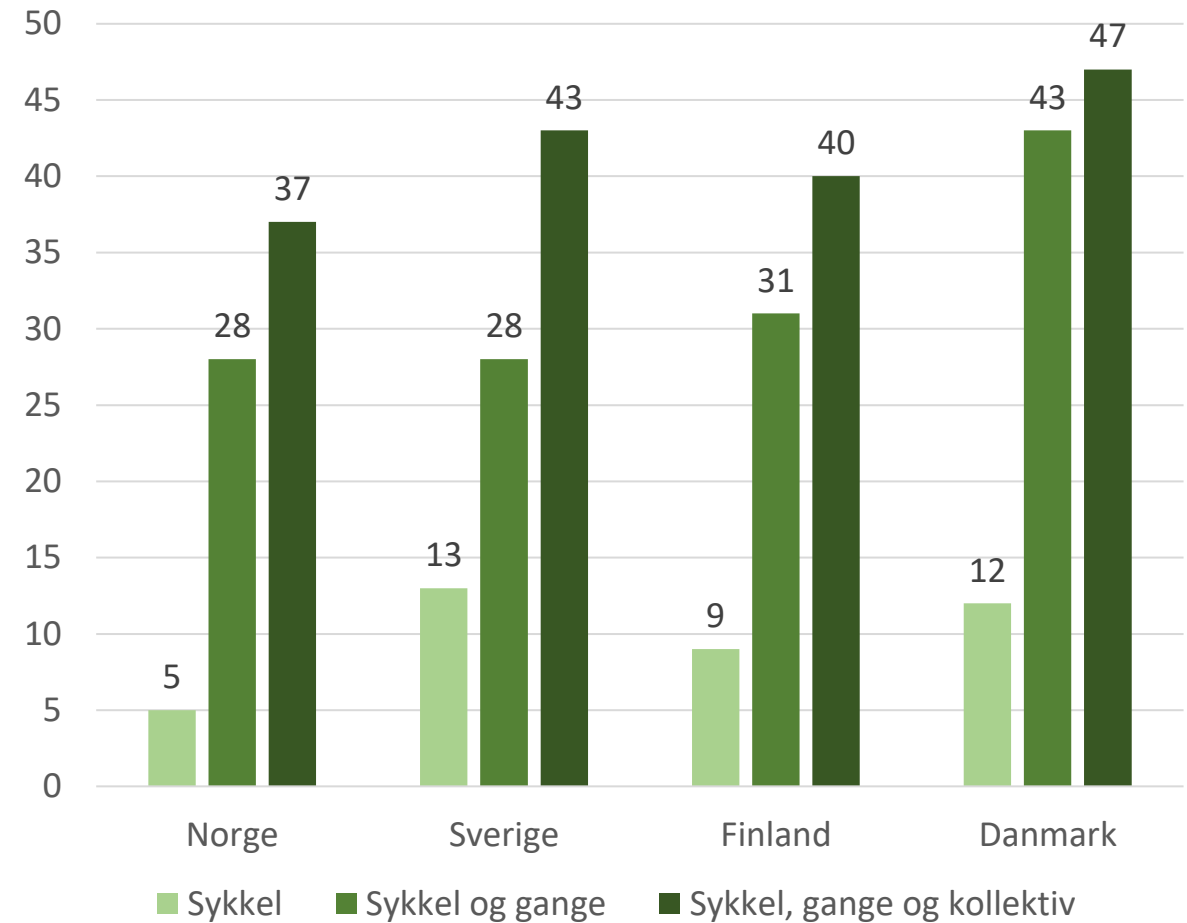
	2005	2013/14	2020
Går	44 %	48 %	47 %
Sykler	16 %	13 %	17 %
Går eller sykler	60 %	61 %	64 %

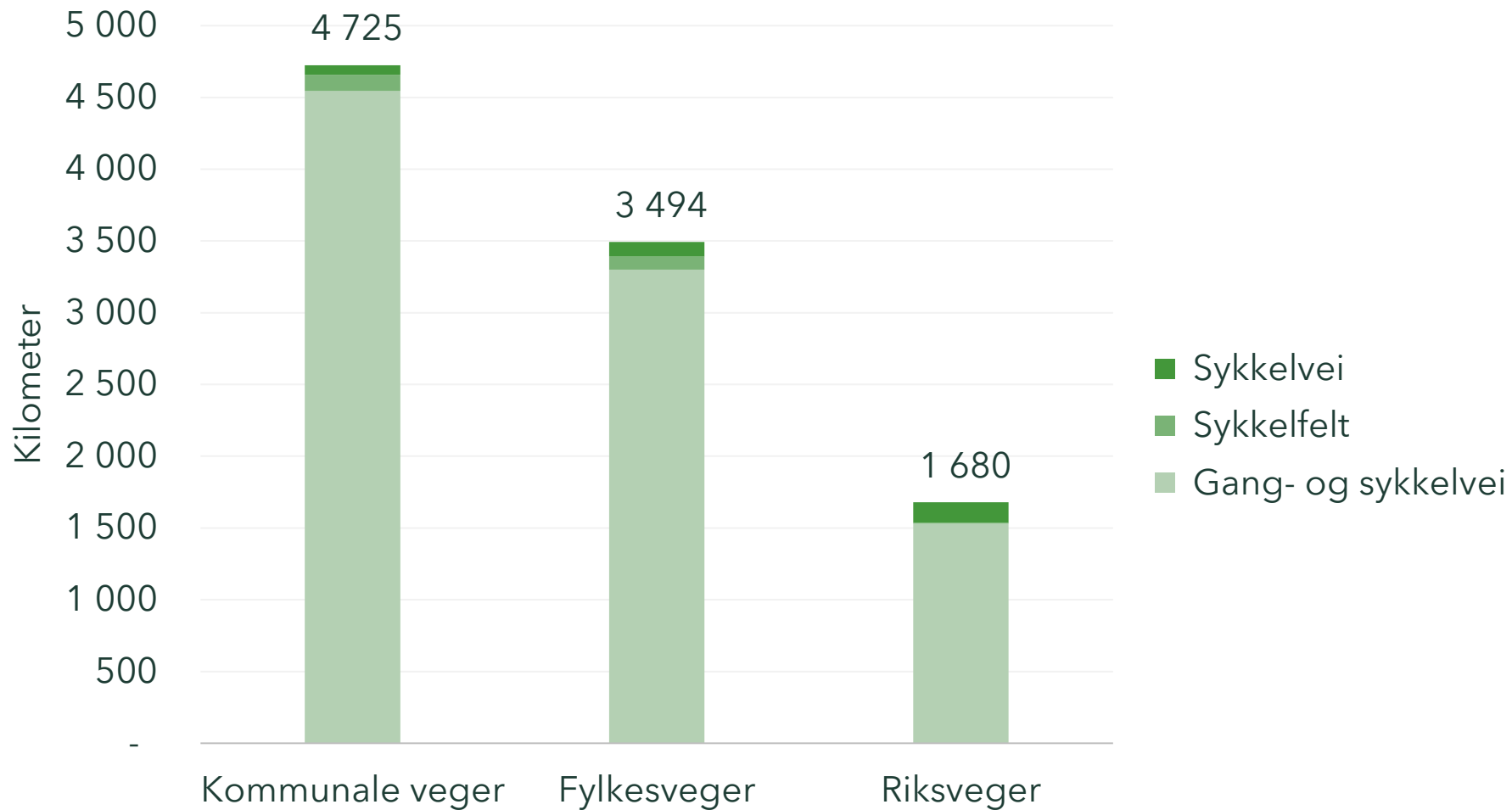
Hva om vi sammenligner oss med andre land?

- Norge ligger lavest i både sykkelandel og andel grønn mobilitet i Norden
- Sykkelandelen er nedadgående i andre land, men stabil i Norge

Sammenligning av reisevaner i Norden

Fordeling av sykkelinfrastruktur i Norge

Hva kan gjøres for å nå sykkelmålene?

Anbefalinger fra AsplanViak

Statens vegvesen

Fra målsetning til målstyring

- **Er målene riktige? Bør de tidfestes, eks 2036?**
  - All grunn til å se på målene på nytt.
  - Kanskje er transportarbeid et bedre mål
  - Mål bør tidfestes
- **Realistiske og individuelle mål for storbyområdene**
  - Byene har ulike forutsetninger og bør ha ulike mål
  - Se sykkel, gange og kollektiv under ett.
- **Etablere en nasjonal gjennomføringsorganisasjon**
  - Behov for å samle fagkompetanse
  - TS-arbeidet i etaten som forbilde

Styrk kommunenes gjennomføringsevne

- **Hjelp kommuner og fylkeskommuner med ansvarsfordeling i tettstedene**
  - Omgjøre fylkesveier til kommunale veier i by
  - Ulike mål blant veieiere gir fragmentert utbygging
  - Finland har hatt suksess med å se drift på tvers av veiere
- **Støtt sykkelsatsingen i mindre kommuner**
  - Tilskuddsordning til kommuner ble fjernet i 2020
  - Tilbakemeldinger fra mindre kommuner om at de ønsker den tilbake

Styrk kommunenes gjennomføringsevne

Statens vegvesen

- **Delegere skiltmyndighet for å redusere gjennomføringsrisiko**
  - Kommunen har skiltmyndighet for fartsgrenser. Trafikkregulerende skilt under § 28 i skiltforskriften kan delegeres til kommuner med god kompetanse
  - Det pågår diskusjon om overføring av skiltmyndighet til fylkeskommunen
  - Tidlig dialog i planarbeidet med skiltmyndighet kan redusere risiko
- **La kommunene sikre effekt av trafikkregulering**
  - Det er i dag ikke lovhjemmel for den type overvåkning og håndheving som foreslås
  - SD har gitt signaler om at de har motforestillinger mot å endre regelverket

Sørg for at infrastrukturen virker

- **Unngå kombinerte gang- og sykkelveier**
  - Urban vinkling
  - Innslagspunkt for sykkelvei (med fortau) vurderes ifm. revisjon av N100
- **Snu opp ned på fartsgrensekriteriene for tettstedene**
  - Fartsgrensekriteriene er under vurdering. Ferdig i 2024
  - Kommuner har myndighet på eget veinett.
- **Tilby vegnormaler som tjeneste og ikke myndighetsutøvelse**
  - Vegnormaler er hjemlet og forankret i forskrift
  - Veiledninger må vise muligheter og handlingsrom

Sørg for at infrastrukturen virker

Statens vegvesen

- **Prioriter fjerning av snø i vinterdriften for å øke vintersykling**
  - SVV har gode standarder
  - Økonomi ofte en begrensning for ønsket brøytestandard
  - FoU-programmet Bevegelse
<https://www.vegvesen.no/fag/fokusomrader/forskning-innovasjon-og-utvikling/avsluttede-programmer-og-prosjekter/bevegelse/>

Mer mangfoldig sykkelkultur og flere el-sykler

- **Unngå stereotyper i kommunikasjon om sykling**
  - Vi bør unngå å bruke stigmatiserende uttrykk på syklistene. Eks. guljakkesyklistene, kondomdress osv.
- **Tilrettelegge bedre for leie og leasing av elsykler**
  - Politisk beslutning
  - Elbilsatsning viser at det er mulig

Generelle prioriteringer og prinsipper

- Prioriter sykling i budsjetter
- **Bygg ut sykkelvegnettet, men drei satsing mot trafikk- og fartsreduksjon**
- Sykkelinfrastruktur bør rammefinansieres
- **Sykkeltiltak må være utformet på de syklendes premisser**
- **Sykkeltiltak må rettes mot de som ikke allerede sykler**
- Arealbruk som begrenser bilavhengighet
- **Bedre sykkelparkering.** Krav til nye bygninger
- Videreutvikle **trafikkreglene** for i større grad å prioritere syklende
- **Unngå modeller for bompengetakster og kollektivsatser som skaper incentiver for kollektiv og bil i stedet for sykkel.**
- Fremhev verdiskapning som følge av sykling

Takk for oppmerksomheten

